

O exame consta de **4 preguntas obrigatorias**, de 4 puntos, 3 puntos, 2 puntos e 1 punto, respectivamente. A primeira e segunda con posibilidade de elección entre apartados; a terceira e a cuarta, con resposta única.

PREGUNTA 1. COMPRENSIÓN E EXPRESIÓN: COMENTARIO DE TEXTO FILOSÓFICO. (4 puntos)

Responda un destes dous apartados:

1.1. Lea detidamente este texto referido a «O desenvolvemento contemporáneo do feminismo: Simone de Beauvoir». Elabore un **comentario filosófico** explicando o seu contexto, tema central, ideas principais e conceptos clave. **(4 puntos)**

"Non se nace muller, chégase a selo. Ningún destino biolóxico, psíquico, económico, define a imaxe que reviste a femia humana no seo da sociedade; é o conxunto da civilización o que elabora este produto intermedio entre o macho e o castrado que se cualifica de feminino. Só a mediación dos demais pode constituír a un individuo como un *Outro*. Namentres que a criatura exista só para si, non podería captarse como sexualmente diferenciada. Entre as nenas e os nenos, o corpo é, en primeiro lugar, o resplandor dunha subxectividade, o instrumento que efectúa a comprensión do mundo: eles aprehenden o universo a través dos ollos, as mans, e non a través das partes sexuais."

BEAUVOIR, S.: *O segundo sexo* (vol II: "A experiencia vivida"), Xerais, 2010, (p.13).

1.2. Lea detidamente este texto referido a «Física e Metafísica en Aristóteles». Elabore un **comentario filosófico** explicando o seu contexto, tema central, ideas principais e conceptos clave. **(4 puntos)**

Nun sentido (1) chámase causa a ese constitutivo inherente do que se fai algo, coma tal o bronce da estatua e a prata da copa e os seus xéneros.

Noutro sentido (2) é a forma e o modelo, é dicir, a definición da esencia e os seus xéneros (así a causa da octava é a relación de dous a un, e en xeral o número), e tamén as partes da definición.

E tamén (3) é aquilo de onde xorde o principio primeiro do cambio ou do repouso; así quen toma unha resolución é causa, o pai e causa do fillo, e en xeral o que fai é causa do feito e o que produce un cambio é causa do cambiado. E aínda máis (4), é o fin, aquilo para o que é algo, como a saúde con relación ó paseo.

ARISTÓTELES: *Física*, Libro II-3, 194b-195a

PREGUNTA 2. APROXIMACIÓN MOTIVADA Á HISTORIA DA FILOSOFÍA. (3 puntos)

Responda un destes dous apartados:

2.1. Tendo en conta afirmacións como: «O exercicio da xustiza é en si mesmo o mellor para a alma considerada na súa esencia» ou «A xustiza consiste en facer o que é propio dun», explique o problema fundamental na cuestión: **«Platón: ética e política»**. **(3 puntos)**

2.2. Tendo en conta afirmacións como: «Deus está morto. Matámolo nós» ou «Non hai xa ningunha razón para non quitar da cabeza a idea dun mundo verdadeiro», explique o problema fundamental na cuestión: **«Nietzsche: nihilismo, vitalismo e transvaloración»**. **(3 puntos)**

PREGUNTA 3. FILOSOFÍA E FUNCIÓNS: ACTUALIDADE E UTILIDADE. (2 puntos)

Vostede, dada a súa habilidade filosófica, resulta escollido por un grupo de profesoras para participar na próxima "Olimpíada de Filosofía". Nesta vez, dedícase a divulgar a dimensión ético-filosófica da Intelixencia Artificial (IA). As organizadoras facilitanlle o seguinte documento e pídenlle que faga unha **disertación** sobre a problemática que recolle o devandito documento. Vostede lembra a soada cita de **Kant**: «Actúa de tal xeito que a túa máxima poida ser universal». A súa ética formal baseada na "autonomía moral" e o categórico respecto á dignidade do individuo, quen debe actuar conforme principios racionais universais, que non debe nunca canto persoa reducirse a *medio*, que debe pretender sempre a *crítica*: "atrévete a saber por ti mesmo" fronte a simple delegación do coñecemento.

Relación coa nova e elabore esa **disertación** co título: «A ética formal de Kant presente na IA». Extensión máxima: 25 liñas. **(2 puntos)**

Documento: Cales son os dilemas éticos do uso da intelixencia artificial?, ten a IA responsabilidade ética dos seus actos?, quen ha de telo entón?

Un grande poder implica unha gran responsabilidade. A IA é un logro tan espectacular e esperanzador como inquietante. Xa non se trata de robots que executan tarefas predeterminadas, senón de sistemas artificiais que “deciden” simulando os nosos procesos cognitivos. A nós xúlgasenos polo efecto das nosas accións sobre o resto dos seres humanos. E ese grao de esixencia ética e xurídica debería aplicarse tamén aos cada vez máis sofisticados sistemas de IA usados en saúde, educación, transporte ou seguridade. Pero teñen responsabilidade se non poden actuar con verdadeira “autonomía moral”?, os seus sistemas artificiais de decisión baséanse en principios universais ou conteñen deixes locais e interesados? Kant, coa súa categórica ética formal que promove radicalmente a autonomía como condición de responsabilidade, resoa nos debates contemporáneos acerca da IA.

(Adaptado de *El País*, 01/12 2021)

PREGUNTA 4. CONCEPTOS FILOSÓFICOS. (1 punto)

Responda estes dous apartados:

4.1. Discrimine en dúas columnas os seguintes conceptos, atendendo os sistemas filosóficos que refiren: **(0,5 puntos)**

Razón vital / marxismo / plusvalía / circunstancia / alienación / espontaneidade / capital.

4.2. Responda un destes dous subapartados:

4.2.1. Defina, en non máis de tres liñas, o concepto: plusvalía. **(0,5 puntos)**

4.2.2. Defina, en non máis de tres liñas, o concepto: “razón vital”. **(0,5 puntos)**